

lertid er Tale om under den frie Forfatning at forandre et lillebitte Led af det store Maskineri, vi fik efterladt fra Enevoldsmagten, see vi det samme Embedsmaskineri, der var under Enevoldsmagten, klatre sig fast om det og holde det fast; det vil ikke give en eneste Smule tilbage. Saaledes har Tilstanden været her i Landet i de henved 20 Aar, hvori vi have haft Friheden; de ville være Formyndere for det øvrige Folk, det er deres Stilling endnu den Dag idag, men saaledes bliver det ikke. De kunne søge med alle Midler at holde Strømningen tilbage, men de kunne ikke gjøre det og skulle det heller ikke.

Jeg gaaer nu over til at omtale, hvad den ærede Kirkeminister bemærkede. Ogsaa han overhørte i en mærkkelig Grad, hvad jeg havde sagt. Jeg havde vel overveiet det, jeg fremkom med, om end ikke fordi jeg meente at fremkomme med noget Nyt. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) troede, at jeg vilde komme med noget meget Nyt, men meente, at det ikke var Tilfældet. Jeg drister mig imidlertid til at sige, at det, jeg har fremsført i denne Sag, forsaavidt var nyt, som der ikke er Mange, der have fremsat den Side af Sagen, ligesom de heller ikke have været opfordrede dertil. Medens jeg talte om, at Staten ikke skulde befatte sig med at give de til Sognene udsendte Lærere kirkelig Bestalling eller kirkelig Ordination, men at jeg ønskede Frihed for Folketirken, udtalte den ærede Minister sig hele Tiden, som om jeg havde talt om Frihed i Folketirken, en Frihed, hvorved man vilde løse alle de Bænd, som skulle danne et virkelig Samsfund i Folketirken. Dertil har den ærede Minister rakt Haanden, men dertil har jeg ikke rakt Haanden. Den ærede Ministers Valgmenighedstov er netop en Lov, som gaaer ud paa at foregribe, hvad den virkelig lutherst-evangeliske Kirke her i Landet kunde ønske, naar den maatte handle frit og ordne Sagen for sit eget Vedkommende, men jeg ønsker, at alle de, der her i Landet kalde sig lutherst-evangeliske Christne, maae faae fri Haand til at træde sammen og ordne de Sager, der angaae deres aandelige Anliggender, ganske paa samme Maade som andre Samsfund i

Landet gjøre det. Jeg beger derfor om Frihed for selve Folketirken til ikke at være belemet af al den Tvang, der er tilstede. Den ærede Minister vil ikke nægte, at saaledes som den nuværende Folketirke eller den lutherst-evangeliske Kirke stiller sig her i Landet, er den i mange Henseender en stor Tvangsanstalt. Den ærede Minister har selv i sin Ungdom følt denne Tvang, da man vilde paalægge ham at døbe Børn ude i Pederstrup, og den er endnu en Tvangsanstalt; der er Ufrihed i den paa alle Sider. Jeg ønsker ikke at komme med visse Udtalelser fra en Kant, som ikke hører hjemme i dette Slags Forhandlinger; men jeg vil dog minde om Noget, der hører med til al christelig Sands. Der staaer: Hvor Guds Land er, der er Frihed; det er et af de Ord, som staae i den hellige Skrift, men der er ingen Frihed i det, man kalder Folketirken. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds yttrede, at, naar jeg vilde foreslaae det, jeg her foreslaaer, maatte jeg fremkomme med Udkast til en Grundlovsforandring, hvorimod det ikke kunde nytte at sætte det ind i en Lovparagraf. Det er et Slags Vebredelse og en Udtryksmaade, som man hører, naar der fremkommer Noget, man fra den modsatte Side ikke synes om. Til Oplysning om mit Standpunkt i denne Retning, og for at forsvare mig, vil jeg sige, at jeg kan føle Glæde over, at Danmark heldigvis er kommet til at staae i det Forhold til den evangelisk-lutherste Kirke, hvori det staaer, idet jeg skal give det Vidnesbyrd, at det blandt mange andre forskjellige Samsfund har søgt at træffe det Rette, at der er en Mulighed for Landsfrihed i denne Kirke, som der ikke er andre Steder. Derfor kan Danmark prise sig lykkeligt, men det skylder ogsaa at gjøre, hvad det kan, for at denne lutherst-evangeliske Kirke kan hve sine Medborgere al den Frihed og Landsophlysning, som den er istand til; det kan den imidlertid ikke under de nuværende Forhold. — Den ærede Minister sagde, at jeg indadtil vilde ødelægge den danske lutherst-evangeliske Kirke, men jeg udsagde ivertimod, at dersom man vilde undgaae den Fare, der ligger i den i vore Dage paa Grund af Tvangsvæsenet i Folketirken berettigede Forbring, at Præsten